

Co nového v Grygově

Vážení spoluobčané, milí sousedé, až budete číst tyto noviny, většina z vás již bude mít ve schránce kalendáře, tradičně jeden stolní od mikroregionu Království, a jeden nástěnný, obecní. A právě v něm naleznete termíny obecních a spolkových akcí v roce 2023. Věřím, že v příštím roce se nebudeme muset strachovat o své zdraví kvůli pandemii, a že všechny akce zdárně proběhnou. Rádi bychom navázali na letošní rozšířené Rozsvícení vánočního stromu a chceme rozšířit i další akce, hlavně v rámci květnových hodů. Divadelní představení by se také hodilo. Také jsme vyšli vstříc vašim žádostem a posunujeme termíny konání Lampiónového průvodu na 25. října a Rozsvícení vánočního stromu na 2. prosince. Lampiónák tedy bude před školním volnem a strom rozsvítíme v sobotu, takže si následující nedělní ráno budete moci přispat a zároveň bude 5. prosince více prostoru na návštěvy Mikuláše přímo ve vašich domovech. Kromě kultury se v příštím roce budeme věnovat i realizaci připravovaných stavebních projektů. O tom se dočtete jinde v listu. Přeji vám klidné prožití vánočních svátků a hodně zdraví, úspěchů a pohody v příštím roce 2023.

Váš Tomáš Kubáček,
starosta obce

Po letošních komunálních volbách máme v devítičlenném zastupitelstvu obce tři nové členy, podrobněji je představíme v příštích vydáních novin. Věřím, že společně budeme moci pokračovat v započatých a rozpracovaných projektech. Stručně je popíšu. K záměru postavit nové garáže komunální techniky společně se zázemím pro obecní pracovníky bylo vydáno stavební povolení. V říjnu jsme požádali o dotaci ze Státního fondu podpory investic na právě otevřenou výzvu na revitalizaci brownfieldů, stavba garáží je totiž rekonstrukcí staré nevyužívané budovy bývalé banky spermatu, kterou obec koupila od plemenářského podniku. Dalším aktivním projektem je rekonstrukce budov bývalé mateřské školy vedle obecního úřadu. Rekonstrukcí vznikne nový obchod s potravinami a smíšeným zbožím a komunitní centrum, kam se budou moci přesunout ordinace lékařů a také klubovny pro spolky působící v obci. K těmto stavbám bylo zahájeno stavební řízení. Projekt popíšeme uprostřed novin. Po několika letech vyjednávání s Českou obcí sokolskou se podařilo koupit budovu místní sokolovny. Tím se nám otevřela možnost ji po 25 letech opět zrekonstruovat již jako vlastní budovu s pomocí dotací. Firma BAUMAS PROJEKT z Kroměříže zpracovala studii rekonstrukce ve dvou variantách, zastupitelstvo se tedy bude muset rozhodnout, kterou variantu zvolit. Projekt intenzifikace a rozšíření čistírný odpadních vod byl posunut k projednání v územním řízení. Po získání stavebního povolení a realizaci stavby bude naše (již 22 let stará) čistírna splňovat i budoucí náročné požadavky stále se zpříšňující legislativy. Jsou připraveny rekonstrukce chodníků, které se budou moci provést až po položení optických kabelů. Rychlý internet po optickém kabelu připravuje také firma T-Mobile, jejíž projekt obec podporuje.

V neposlední řadě probíhá stavební řízení na rozšíření počtu parkovacích míst na Masarykově návsi. Počet parkovacích míst se zvýší také při realizaci chodníků na Týnecké ulici.

Co se týká dokončených prací, v říjnu byla dokončena 2. etapa kamerového dohledového systému v obci, jsme tedy schopni spolupracovat s policií na objasňování přestupků a trestné činnosti. Na dvou dětských hřištích (v zahradě MŠ a na sportovním areálu) byly položeny nové bezpečnější dopadové plochy z pryže EPDM. U bytovky č. p. 377 v ulici U Parku byl položen nový povrch ze zámkové dlažby, který nahradil původní, dnes již nevyhovující, beton. Na Masarykově návsi byla bezvýkopovou technologií opravena netěsná dešťová kanalizace. Za pomoci dotace byl pořízen nový elektromobil, blíže na straně 3.

-tk-

Nově zvolené vedení obce

Na ustavujícím zasedání Zastupitelstva obce Grygov dne 24. října 2022 byli zvoleni: starostou obce Ing. Tomáš Kubáček, místostarostou obce Ing. Miroslav Nevěřil. Kon-

trolní výbor bude pracovat ve složení Miroslav Říha (předseda), Mgr. Kristýna Gábová a Ing. Milan Skula MBA. Ve Finančním výboru budou pod vedením jeho předsedy

Ing. Jiřího Austa, Ph.D., pracovat jeho členové Ing. Adam Dvorský a Martin Křížek.

Na fotografii z ustavujícího zasedání vidíte zleva: Ing. Adam Dvorský, Ing. Jiří Aust, Ph.D., Ing. Bc. Vít Habáň, Ing. Milan Skula MBA, Ing. Miroslav Nevěřil, Ing. Tomáš Kubáček, Mgr. Kristýna Gábová, Miroslav Říha a Martin Křížek

Vítání občánků

Letos jsme v Grygově přivítali sedmnáct nových občánků. Jarní „vítání“ proběhlo v neděli 22. května, to podzimní pak v neděli 27. listopadu.

Přivítali jsme Natálii Bařinovou, Klaudii Dufkovou, Matiasa Ritli, Šimona Švece, Rozálii Slavičkovou, Natálii Bábkovou, Jonáše Hradila, Sáru Zdráhalovou, Julii Hrabalovou, Alfréda Mikmeka, Jakuba Leznu, Kristýnu Novákovou, Sebastiana Zdráhala, Ellu Škarabela, Terezii Mackovou, Rozálii Kopečkovou a Štěpána Řihu.

Gratulujeme rodičům.

Novým občánkům přišly zazpívat a zarecitovat děti z naší základní školy.

-tk-

Zprávy z obce

POPLATEK ZA ODPADY NA ROK 2023 JE 640,- Kč

Zastupitelstvo obce na svém veřejném zasedání dne 12. 12. 2022 schválilo Obecně závaznou vyhlášku obce Grygov o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství. **Výše ročního poplatku byla stanovena na 640,- Kč na občana.** Poplatek je nutné zaplatit do 31. března 2023.

CENA ZA STOČNÉ PRO ROK 2023

Zastupitelstvo obce na svém veřejném zasedání dne 12. 12. 2022 schválilo cenu za 1 m³ vypouštěné odpadní vody (stočné) pro rok 2023.

Cena stočného činí 41,- Kč/m³ pro domácnosti a podnikatele.

Druhá „elektrika“ na obci

Letos v říjnu jsme do naší obecní flotily přivítali nový elektromobil kategorie L7E, a to **SELVO S2 DCH**. Pořizovací cena 527.560,- Kč včetně DPH. Dotace 200.000,- Kč od SFŽP. Lithiová baterie, sklápěcí korba s klecovou nástavbou, topení, klimatizace, LED maják. Co víc si přát. Nechť nám v Grygově denně odvádí dobrou práci. Na fotce jej můžete vidět vedle většího elektromobilu ALKÉ, který nám slouží již dva roky.

-tk-

Otevření prodejny

Ve čtvrtek 8. 9. 2022 byla v Domě služeb po úpravách opět otevřena prodejna potravin a smíšeného zboží, novým provozovatelem je firma Pékárna Racek, s.r.o. Široký sortiment pečiva, káva s sebou. Prodejní doba v pracovní dny 6 - 17 hod., v sobotu 7 - 10 hod. Přejeme příjemné nakupování.

-tk-

Sezóna plesů a radovánek 2023

sobota 21. ledna

sobota 4. února

sobota 4. března

sobota 4. března

sobota 11. března

sobota 18. března

Myslivecký ples

Hasičský ples

Dětské odpoledne s Motoklubem Berani od 14 h

RockPles

Dětské maškarní radovánky (pořádá SRPŠ) od 14 h

Obecní maškarní bál

Obec Grygov si Vás dovoluje pozvat
do kaple sv. Jana Nepomuckého na

VÁNOČNÍ KONCERT

který se uskuteční v pondělí 26. 12. 2022
v 18:00 hodin

V podání Gabriela Pavlíka a jeho hostů zazní
skladby českých i světových autorů

Městys Dub nad Moravou
a Sdružení obcí
Mikroregionu Království
Vás zvou na

Vánoční koncert

Magdy
Malé
&
Petra
Dopity

26. 12. 2022 v 17:00 hodin

Poutní kostel v Dubu nad Moravou

Vstup zdarma | Koncert se koná za platných hygienických nařízení

Projekt Kulturní rok v obcích mikroregionu
Království 2022 podpořil Olomoucký kraj.

MIKROREGION
KRÁLOVSTVÍ

Školní rok v Základní škole a Mateřské škole Grygov

Školní rok jsme začali společnou akcí Loučení s prázdninami, ze které se již stává pěkná tradice. V letošním školním roce jsme v pěti třídách přivítali celkem 78 žáků.

Pro všechny naše děti zajišťujeme během celého školního roku množství zájmových kroužků např.: Sportovní hry, Angličtina hrou, Anglická konverzace, Čtenářský kroužek, Myslivecký kroužek a Výuka hry na hudební nástroj.

Naše škola se účastní také řady zajímavých programů a aktivit během celého školního roku. Od září jsme se s dětmi stihli zapojit do nové celostátní výzvy Pěšky do školy. Tato výzva měla kladný ohlas i mezi rodiči, za což jim děkujeme. Pokračujeme ve spolupráci na projektech Mléko do škol a Ovoce do škol. Společně se podílíme na výchovně vzdělávací činnosti P-centra Olomouc.

Součástí základní školy je také školní družina, která je rozdělena na dvě oddělení, do které dochází 54 dětí. Její provoz je zajištěn formou ranního i odpoledního programu.

V rámci odpoledního programu školní družiny se uskutečnilo tradiční pečení brambor, které si děti společně snědly a z brambor navíc vyráběly razítka a tvořily podzimní obrázky. Uspořádali jsme si Halloween a poté nás čekalo téma „Bavíme sebe a ostatní“ a s ním akce „Školní družina má talent“, kde měly děti možnost předvést ostatním připravená pohybová, pěvecká, hudební či taneční vystoupení. Všichni nakreslili nebo napsali svá přání Ježíškovi, který každý rok zavítá i do školní družiny. Děti také aktivně vyráběly vánoční dekorace na Vánoční jarmark ŠD.

Ve spolupráci s Obecním úřadem Grygov se podílíme na přípravě lampionového průvodu, vítání občánků, nebo rozsvěcování vánočního stromu. Posledně zmiňovaná akce byla letos velmi zdařilá. Školní družina vyrobila spoustu krásných vánočních výrobků a dekorací, žáci všech tříd se společně podíleli na ručním šití látkových vánočních ozdob. Za návštěvu na všech našich stáncích

chceme touto cestou poděkovat za vaši přízeň, podporu a finanční podporu školy. Díky těmto získaným finančním prostředkům můžeme žákům zabezpečit mnohé další akce. Po dlouhé vynucené pauze se žáci tří ročníků účastní po celý školní rok povinné výuky plavání a to jak v základní tak i pokročilé formě. Mezi některé další akce můžeme zařadit například naučný program s ukázkou dravců. Takto zpestřená výuka se dětem velmi líbila a obohatila je o osobní prožitky. V adventním čase navštívíme zámek v Náměšti na Hané. Prohlídka zámku bude spojena s tematickým vánočním programem a dílničkami. Abychom se před vánocemi krásně rozloučili, čeká nás poslední školní den oblíbené zpívání koled na schodech v základní škole.

Další informace o naší škole naleznete na našich internetových stránkách www.zs-grygov.cz/.

-zš-

Návštěva knihovny Univerzity Palackého

Vánoční tvoření na zámku Náměšť na Hané

Venkovní matematika

Sáňkování ve sportovkách

Divadlo v MŠ i pro ZŠ

Podzimní tvoření

Zpívání na schodech

Mateřská škola má celkem 3 třídy. Dvě třídy pro mladší děti se nachází v modré budově MŠ, třída pro nejstarší děti byla zřízena v nadstavbě budovy základní školy. Zápísem v květnu 2022 byly přijaty všechny děti, jejichž rodiče měli zájem o umístění dítěte do MŠ. Do třídy Broučků bylo nahlášeno 21 dětí, do třídy Myšek 18 dětí a do třídy Soviček 21 dětí.

Mateřská škola pracuje podle školního vzdělávacího programu „Školka dětem“. Výchovně-vzdělávací práce byla v 1. čtvrtletí zaměřena na podzimní témata: *Vítáme vás ve školičce* – pomáháme dětem se úspěšně adaptovat na změnu prostředí a osob (kamarádi, učitelky). *Jak se mají podzimníčci a draci* – seznamování se s přírodou, jejími proměnami a novými poznatky o světě. *Co přinášíš podzimu, to se brzy dozvíme* – rozvíjení komunikačních schopností, posilování přirozeného způsobu poznávání, vytváření zdravých životních návyků a postojů.

Za významné akce nad rámec vzdělávacího programu považujeme zahájení pravidelných úterních cvičení s duhovými hady u Broučků, pravidelných středečních cvičení Soviček v gymnastickém sále ZŠ a pravidelných čtvrtečních cvičení Myšek v gymnastickém sále. Dále proběhla v MŠ logopedická depistáž pro čtyřleté a starší děti dle zájmu rodičů, 2 x divadlo v MŠ, výstavky O-Z, vzdělávací program Draví ptáci, Bílý den v bílém oblečení na svátek Martina, besedy se zdravotníkem rodinným příslušníkem ve třídách a 2 motivační návštěvy předškoláků ve 2. třídě ZŠ. Na konci listopadu proběhla odpolední předvánoční tvoření dětí s rodiči ve svých třídách.

Mezinárodní den zvířat u Broučků

Halloween u Soviček

Myšky na akci Draví ptáci

PŘÍBĚHY NAŠICH KRONIK

Hrůzovky - zapomenutý pojem...

Chtěl bych čtenáře pozvat na vycházku do východní části katastru Grygova, kde v dnešní době neuvídíte skoro „nic“ zajímavého. Zní to možná hloupě... To místo má ale bohatou historii zpočátku pozitivní, někdy, k závěru své existence, negativní. Souvisí s těžbou vápence v okolí Grygova. O historii vápenictví v Grygově bylo již napsáno hodně. Těžba a využití vápence v Grygově se traduje až do 16. století našeho letopočtu. Je zvláštností, že se vápenec objevuje v katastru obce, když je známo, že podloží Grygova a jeho okolí, tvoří převážně štěrko-písky, což je patrné ze starých zatopených, i nových pískoven v okolí. Není tomu tak pouze na východ od obce. Jedete-li ulicí Týneckou směrem na Velký Týnec, tak máte před sebou kopec Skalky. Pod tímto názvem jej najdete i na turistických mapách. Při pohledu z výšky je to takový val, který se táhne od Vsiska, přes naše Horka, dále směrem na Krčmaň a tam končí v místě chráněné krajinné oblasti U Střejkova lomu před Krčmaní. Podloží tohoto valu tvoří právě onen vápenec. Jeví se, jako by se vápencový val odštípl při pohybech zemské kůry od masívu Oderských vrchů, které se směrem na východ za Velkým Týncem zvedají.

V případě grygovského vápence se jedná o kvalitní devonský vápenec, který se převážně v minulém století těžil do doby, než přestala být těžba rentabilní. Pro úplnost dodávám, že „náš“ vápenec vznikl v období devonu v prvohorách, což je zhruba 380 - 400 milionů let časem zpět. Z chemického hlediska je to uhličitán vápenatý, který vznikl usazováním a postupnou přeměnou

vápenitých schránek zemřelých prehistorických vodních živočichů. Tolik z odborné literatury.

Myšlenka těžby vápence byla dobrá. Grygov měl vápenec (jako stavební kámen, i na výrobu vápna, potažmo cementu), písky, vodu. Dřevo, jako otopu k pálení vápna, bylo v lese Království dostatek. Ideální situace pro stavebnictví. Těžba v grygovských lomech ale utichá na počátku sedmdesátých let minulého století. Vápenickou úlohu přebraly zejména dodnes funkční lomy u Hranic na Moravě a gigantický Lom Vitošov u Zábřehu na Moravě a další.

Ale zpět k místu, které bych chtěl popsat. Nachází se v oblasti, kterou najdete na mapách pod místním názvem Padělky a v jejich okolí. Jak se tam dostanete? Na kole, pěšky nebo prstem po mapě. Trasu začneme od příjemného místa v Grygově, na ulici V Podlesí, kde se točí výborná zmrzlina, čepuje pivo a pojdají se mlsoy z grilu... Všichni víme, kde to je. Odtud se vydáte směrem na Horka po silnici, stále do mírného kopce, o víkendech tam není žádný provoz. Minete Horka vpravo a pokračujete až do místa, kde je křižovatka. Vpravo byste se dostali do Krčmaně a vlevo na Skalky směr Vsisko. Je tam slušný výhled do kraje. V té křižovatce s Kristem. V patce tohoto kříže je vyryt nápis Jan Sarkander s letopočtem, který je poškozen a je málo čitelný. Dojdete-li k tomuto kříži a postavíte-li se čelem k jeho lícové straně, pak pohlédněte do dále a tam uvidíte to „nic“, které jsem avizoval na počátku. Jste u cíle.

Pískovcový Kristus na křižovatce, za ním Hrůzovky, východní část

To místo tvoří nevábny homolovitý kopec porostlý trávou, plevelem, náletovými dřevinami a křovisky. Je oplocen kovovým pletivem a není přístupný veřejnosti. Po cestě směrem na Vsisko je vjezd, vlevo ze silnice, chráněn uzamčenou masivní kovovou bránou s cedulí Technických služeb Olomouc. Mimochodem, brána i cedule je poškozena střelbou... je jako řešeto, vypadá to na malorážné střelivo... kdopak asi? Ale k věci. V minulém století zde bývaly nádherné vápencové lomy. Nejstarší s dochovaným původem. Těžební jámy byly celkem čtyři. Tyto lomy bych chtěl tímto článkem přiblížit. Jednalo se o tzv. Hruzovy skály nebo Hrůzovy lomy. Sám si je ještě v nedotčené kráse pamatuji. Na počátku sedmdesátých let jsme je, jako klučiska, objevovali. Bylo to pro nás „eldorá-

do“, byl to „klondajk“, čtenář promine to výrazivo. V obci se těm lomům říkalo Hrůzovky. Ano, byly to naše Hrůzovky! Název nás, jako kluky, nezajímá. Ty lomy skrývaly tajemství a dobrodružství, romantiku a někdy hrůzu. Naše fantazie byla tehdy bezbřehá. O původu názvu lomů jsme nevěděli nic. Pro představu, jak vypadaly Hrůzovky v době, kdy jsme je „okupovali“, je vhodné přirovnání ke Střejkovu lomu v dnešní podobě. Nebyly tak hluboké. Skalnaté stěny byly zvětralé, u jejich úpatí suťoviště, dno porostlé travinami mateřídouškou a jahodníkem. Na jaře se lomy žlutily trsy podbělu. Z křovisek si vybavují mladé břízy a jívy. Pohybovali se tam divocí králíci, zajáci a bažanti z grygovských bažantnic. Prostě nádhera. V lomech rostly i bodláky, pupavy (pupava bezlodyžná). Při troše šikovnosti se daly jíst, srdíčka květů chutnala jako mladý kedluben. Stačilo pár tahů kapesním nožem. Magnetem pro nás byla taktéž existence střelnice v jedné z těchto těžebních jam. Byly tam dřevěné lavice na kulech k odkládání zbraní a my, kluci, jsme tam chodili sbírat nábojnice všech možných druhů a zbytky střel v cílové ploše. Ty mosazné se žlutě leskly. Měly pro nás cenu zlata... Taktéž jsme tam provozovali divoké hry, někdy na hranici bezpečnosti. Byl to čas her a malin nezralých. Tím ale celá romantika tohoto zákoutí končí... v některých částech lomů se začaly objevovat navážky odpadků...

Pár slov k době, kdy Hrůzovy lomy byly funkční a k původu jejich místního názvu. Okolo roku 1896 byla založena cementárna v Olomouci Hodolanech, tehdy katastr Rolsberk, císařským radou Oldřichem Rosenbergem. Dále v tomto období přibral společníka a vznikla firma Hrůza a Rosenberg. Podle vlastních zjištění se mělo jednat o firmu sídlící v Praze, která podnikala, mimo jiné, i ve stavebnictví. Jednalo se o betonové stavby, komunikace, kanalizace. Taktéž železobetonové výškové vodárny. Hodolanská cementárna Hrůza a Rosenberg, která sídlila v místě bývalých sléváren Sigma Olomouc, nyní ISH, byla zásobována vápencem právě z Hrůzovek. Odtud název Hruzovy skály, Hrůzovy lomy. Nejprve byla přeprava vápence prováděna prostřednictvím překladišť nádraží železnice v Grygově, kam byl vápenec dopravován úzkorozchodnou dráhou z lomu. Po dopravení materiálu do Olomouce, byl vápenec znovu překládán na vagonů úzkorozchodné dráhy a následně do cementárny. Zbytky staveb sléváren a potažmo cementárny, jsou patrně pohledem doleva, když pojedete vlakem z Olomouce do Grygova, po vyjetí z Hlavního nádraží ČD. V rámci hospodárnosti provozu byla poté do cementárny vybudována úzkorozchodná dráha (rozchod 600 mm) z Hrůzovek přímo do Hodolan (okolo roku 1911). Pro orientaci, úzkorozchodka vedla od Hrůzovek, okolo nynější silnice směr Vsisko, ze Skalek dolů, přes Týnečku, kde se dochovalo torzo mostu, dále přes Vsisko, okolo hospody U Facků, směr Holice. Před Holicí uhýbala dráha vlevo, kde pokračovala Holicí, ulicí Stará Přerovská na ulici Rolsberská, a před křižovatkou ulic Lipenská - Tovární v Olomouci, uhýbala dráha vlevo do areálu cementáren. Objekt cementáren se nedochoval, dráha taktéž ne. Dráha byla technicky unikát. V době prosperity firmy bylo v Hrůzovkách zaměstnáno okolo 200 lidí. Firma měla ukončit činnost někdy okolo II. světové

války. Vápenická činnost v ostatních lomech Grygova byla ukončena na počátku sedmdesátých let minulého století. Tolik z historicky dostupných materiálů.

V Grygově se dochoval poslední artefakt z úzkorozchodné dráhy. Původní trať od Hružovek k železniční nádraží Grygov a lomům naproti Prefy. Literatura jej nezmiňuje. Je opravdu poslední. Víím o něm a proto jej uvádím. Jedná se o železniční násep úzkorozchodky, který vede lesem Hájkem od již zmíněné Zmrzliny Grygov, směrem na Horka. Nachází se vpravo od silnice, souběžně s ní, pár kroků od hranice lesa. Chce to jen pozorně se dívat. Jako kluci jsme tam řídili na podvozcích vagonků z lomu... to tam ještě byly koleje... někdy šlo o zdraví a život. Zdravím tímto kamarády, pamětníky...

Teď k tomu chmurnějšímu období Hružových skal, Hružových lomů. Hružovky se začaly zavážet okolo roku 1971 odpadem, stavební sutí, později vším možným „marastem“,

kteří si lze představit. Odpad tam naváželi lidé z Grygova i z okolních obcí. Následně se připojila i Olomouc. Taktéž se navážel odpad z kasáren sovětských vojsk v Olomouci. Skládky to byla divoká, bez pravidel. Byla opakovaně zapalována úmyslně i samovznícením. Vál-li vítr od skládky na Grygov, pak to bylo peklo. Neuvěřitelný zápach, štiplavý, dusivý. Tak tomu bylo spoustu let. A když se k tomu přidal odér z „prasečáku“, tak to bylo opravdu husté... pamětníci vědí, zvláště z ulice Komenského a Horek. Komunální odpad se navážel do Hružovek až do roku 1996, kdy bylo skládkování ukončeno. Zůstal pouze kopcovitý monument, chmurný, smutný a němý památník lidské činnosti... Dodávám pouze, že se na místě nachází, dle odborníků, asi jeden milion kubických metrů odpadu, a tato hmota není nijak izolována zespod... vápencový podklad je porézni, průsak do spodních vod je reálný. Jedná se o takový chemický reaktor. Co

bude dál? Starost a úkol pro příští generace. Ale trochu optimismu na závěr. Když už budete u toho kříže s Kristem, tak se vraťte kousek zpět, odbočte vlevo a dostanete se do Cigánských zmol. Je to název pro další staré vápencové lomy, silně zarostlé křovisky. Řekl bych, že jsou ještě starší než Hružovky... a nebyly tam skládky! Pevné boty a dobrou náladu s sebou! O osudech dalších našich grygovských lomů, po ukončení těžby, snad někdy příště.

Petr Bundil, kronikář

Použité prameny:
Publikace, Grygov 1306-2006,
London, Blatný, Průmyslové úzkorozchodky,
Papoušek M., K typologii vápenických pecí
v Olomouckém kraji,
vlastní prožitky a vzpomínky

© Foto: 3x Česká geologická služba, 1962

Východní opuštěné části vápencových lomů v Grygově. | Svoboda, Josef | 1962

Lom v Grygově ve vápencích střed. a svrch. devonu. | Svoboda, Josef | 1962

Severní část lomu v Grygově, styk devon - kuhl | Svoboda, Josef | 1962

NOVÉ KOMUNITNÍ CENTRUM A PRODEJNA POTRAVIN V GRYGOVĚ

1983

Areál mateřské školky v Grygově byl stavěn v Akci „Z“ na začátku 80. let 20. století, první děti sem nastoupily v září 1983. Na stavbě se podílelo mnoho grygovských občanů, kteří potřebovali na stavbě odpracovat určitý počet brigádnických hodin, aby jejich děti do nově vybudované školky mohly nastoupit. Součástí areálu byla dvoupodlažní budova školky, budova vývařovny, kde se vařily obědy pro děti ve školce i v základní škole, a také budova garáží a kotelny. U budov byla terasa a zahrada s herními prvky pro děti.

2006

V roce 2006 byl provoz mateřské školky v tomto areálu zrušen, školka i vývařovna byly přesunuty do nově zrekonstruovaných prostor v modré budově ZŠ v Komenského ulici č. p. 72.

Pro využití prázdných prostor byl již na přelomu tisíciletí zpracován projekt přestavby objektu na Dům s pečovatelskou službou. Ten však nebyl zrealizován. Prázdný objekt byl po určitý čas pronajímán, později zůstal nevyužit.

2019

V roce 2019 zastupitelstvo obce rozhodlo o využití objektu na komunitní centrum a prodejnu potravin. Byly osloveny tři projekční kanceláře s jednotným zadáním, aby zpracovaly své návrhy do formy studie. Své návrhy předložily a prezentovaly firmy Petit atelier, Baumás projekt a atelier Ing. arch. Marka Trokana. Zastupitelé poté posoudili funkčnost, design i předpokládané investiční náklady jednotlivých projektů, a nakonec vybrali návrh firmy BAUMAS PROJEKT z Kroměříže. Firma studii dopracovala do projektové dokumentace pro stavební povolení a projednala ji s příslušnými orgány. Po úspěšném projednání bude moci být v září 2022 podána žádost o stavební povolení. Samozřejmostí je snaha o využití dotací od státu i Evropské unie.

2022

Projekt počítá s novým využitím budovy školky a garáží pro **dvě ordinace lékaře a zubaře, zázemí pro poskytovatele sociálních služeb, tři klubovny pro místní spolky a konferenční sál pro 50 lidí**, kde bude možné pořádat přednášky nebo menší společenské akce. Z objektu vývařovny vznikne **samostatná prodejna potravin a smíšeného zboží**. Samozřejmostí jsou nová parkovací místa a zeleň mezi budovami. Na vizualizaci si můžete všimnout, že projekt počítá se zachováním komínu kotelny pro čápy, kteří u nás poprvé úspěšně zahnízdili v roce 2021.

Ordinace lékaře, obchod a klubovny se sem do nových prostor přesunou z Domu služeb. Tím se budova Domu služeb uvolní k novému využití, například pro několik nových obecních bytů.

Zastupitelstvo obce Grygov, září 2022

Rodinné centrum nás baví

Po téměř dvouleté covidové pauze obnovilo činnost i Rodinné centrum. Ačkoli zájmové kroužky v omezené míře fungovaly i během pauzy, větší akce pro veřejnost začaly opět až na jaře 2022. V dubnu děti s vilou probudily broučky a poprvé hledaly v parku velikonoční zajíčky a vajíčka. Velký úspěch zaznamenal již tradiční Čaroslet v předvečer Filipojakubské noci, kdy se sletěly čarodějnice z blízkého okolí a pomocí záluďných úkolů testovaly u dětí jak jejich bystrost, tak i odvahu. V létě pak proběhly čtyři turnusy příměstských táborů. Nejmenší děti tak

zažily dobrodružství se zvířátky, zápasníci zdokonalovali své bojové dovednosti a děti z prvního stupně trénovaly na návrháře nebo odhalovaly tajemství Jedovy studánky. A na konci léta se uskutečnila staronová přespávací akce „Dostanu tátu do stanu“, kam měly maminky vstup zakázán. Tatínci ale péči o potomky zvládli na výbornou a odměnou pro všechny pak byl poklad na konci stezky odvahy. Podzim byl ve znamení Dýňového jarmarku a strašidelných specialit a děti, opět za pomoci vily, tentokrát broučky uspávaly

a chystaly na zimu. Rok 2022 jsme zakončili krásným Vánočním divadlem a dílničkou pro děti.

Doufáme, že rok 2023 bude stejně povedený a úspěšný a už teď můžeme prozradit, že nás čeká několik novinek a těšit se společně můžeme i na první výjezdní letní tábor pro všechny naše děti.

Přejeme všem účastníkům našich akcí Veselé Vánoce a šťastný nový rok.

Za Rodinné centrum Grygov Eva Miková

Lampiónový průvod

Letošní lampiónový průvod jsme si mohli užít za doprovodu dechové kapely Věrovanka. Položili jsme květiny u pomníku před sokolovnou, uctili památku grygovských občanů padlých v první světové válce a připomněli si 104. výročí založení Československého státu.

Děkujeme našim dětem za hezké vystoupení. Samozřejmostí bylo opékání špekáčků v sokolské zahradě, pomohl horký svařák a občerstvení připravené spolkem Grygovský Kamerun. K tomu nám zahrála Věrovanka. Ohňostroj jsme letos oželeli a myslím, že jsme dobře udělali.

-tk-

Rozsvícení vánočního stromu

Tradiční Rozsvícení vánočního stromu jsme letos po dvouleté přestávce pojali v rozšířené podobě. Nabídka občerstvení zahrnovala oblíbené chleby se sádlem a škvarkovou pomazánkou či koláčky, nově bylo možné si zakoupit zabíjačkové speciality od grygovského řezníka Dušana Vlčka nebo čerstvě připravené trdelníky. Školní punče letos doplnil také punč a horký jablčný mošt od Café Bar Hřiště. Grygovská škola nabízela vánoční výrobky našich dětí. Hezké výrobky s vánoční tematikou prodávala i Klárka Tichá. Občerstvení odstartovalo již

v 16 hodin. O hodinu později jsme za pomoci dětí rozsvítili vánoční strom u kapličky a vyslechli si jejich vystoupení. Pak se objevil Mikuláš se svou družinou a rozdával dětem drobné dárky. Připomínám, že zakoupením školního punče a vánočních výrobků našich dětí jste podpořili naši školu, děkujeme vám. A děkujeme dětem, učitelkám, maminkám. A děkujeme také našim seniorkám, které připravily ty výtečné chleby a koláčky. A jestli jste se všichni pobavili, jsme rádi.

-tk-

Knižní novinky v Obecní knihovně Grygov

PROSINEC 2022

T. W. Ellis: Někdo klepe

V děsivém psychologickém thrilleru se osamělá žena dává na útěk, aby si zachránila život.

M. V. Craven: Loutkové divadlo

„Já tě ovládám. Já tě vidím hořet. Vítejte v mé show.“ Thriller.

Wendy Webb: Přízraky Brynn Wilderové

Románový horor o lásce, smrti a žalu.

Paige Shelton: Tenký led

Thriller o autorce thrillerů, která utíká Aljašku před únoscem, který ji tři dny věznil v dočívce.

Lindsay Cameron: (Ne)skrývaná pravda

Thriller o neúspěšné advokátce z New Yorku, která se chce stát někým jiným.

Stuard Turton: Sedm smrtí Evelyn Hardcastlové

Kriminální román britského novináře o muži, který musí vyřešit důmyslnou vraždu.

Jan Erik Fjell: Práskač

Bestsellerový krimi román ze série Detektiv Anton Brekke, srovnáván s knihami Jo Nesbo.

Laura Kneidl: Nedotýkej se mě

V Nevadě je Sage pevně odhodlána začít nový život a zapomenout na vše, co se jí doma stalo.

Laura Kneidl: Neopouštěj mě

Sage znovu, tentokrát silněji než kdy jindy, dostihne její temná minulost. Zničí opět její štěstí?

Bianca Losivoni: Prudký vzlet

Mají Hailee a Chase šanci vyrovnat se s osudovým tajemstvím? Nebo na to jejich láska nestačí?

Nora Welling: Vše, co k tobě cítím

V jedinečné atmosféře španělského hřebčína se rozplétají rodinné historie a propojují se životy lidí, kteří by se bez tragické události nikdy nesetkali.

Veronika Jonášová: Ada

Román je inspirovaný osudem Hedy Müllerové, autorčiny německé praprababičky, jejíž rodina žijící v Olomouci prošla v květnu 1945 internačním táborem pro Němce.

Sarah Sprinz: Co když se utopíme

Román o Laurie, která po smrti staršího bratra prchá před minulostí na západní pobřeží Kanady.

Kim Jones: Chlap snů

Sexy romantická komedie se spoustou vtipných situací.

Willibald Müller: Pověsti a události města Olomouce

Tato kniha, která vyšla původně v němčině v roce 1892, je nyní dostupná i pro české čtenáře.

Jan Rendl: 10 000 kilometrů pěšky Jižní Amerikou

Téměř třicetiletý prodáváč se vydává do nitra kontinentu, aby poznal nový svět i sám sebe.

Lucie Kutrová: 151 dní po evropských trailech a horách

Volnost, těžký batoh, skvělá nálada a hory: spousta nádherných evropských tras a stezek.

Adventní čtenářský program

V úterý 29. listopadu se ve spolupráci s Obcí Grygov konal v místní knihovně Adventní čtenářský program Stonožky Knihoběžky pro dětské čtenáře. Děti musely vyhledat a napsat správné tituly knih, které pojednávají o adventních a vánočních tématech a také zjistit, co mají kočka Berta, kocour Oliver, štěně Oskar nebo například Malý princ společného s adventním obdobím

a Vánoce. Podobně jako Klára z filmu Louskáček a Čtyři říše se poté musely vymotat z labyrintu šňůrek a najít svoje (sladké) dárečky. Nakonec jsme si společně vyrobili barevnou „omotávací“ vánoční ozdobu. Také v novém roce na děti čekají veselé čtenářské zážitkové programy: zimní, jarní, letní i podzimní.

Petra Danihelová

Senioři jedou

Senior Klub Grygov existuje už od roku 2010. Scházíme se každou první středu v měsíci na obecním úřadě. Pokud přijdou nějaké zprávy z krajské rady seniorů Olomouc, tak je probereme. Jinak hlavně plánujeme, kam pojedeme na výlet. A co ještě dalšího budeme dělat. Na obecní hody jsme již tradičně vyráběli růžičky na výzdobu obce. Letos jsme jeli v červnu na Helfštýn a Lipník, v srpnu pak na hrad Buchlov a zámek Buchlovice. Účast na výletech bývá do 50 lidí, ale spíš méně. Další akce už bývají individuální, protože se jich účastní daleko méně lidí. Například na akci Babička roku, tábory v přírodě v Čekyni a Sezimově Ústí, pořádané krajskou radou seniorů nebo opékání špekáčků na skále nad Grygovem. V říjnu a listopadu jsme si byli dvakrát zahrát bowling v Šantovce, účastnilo se vždy asi patnáct lidí. Na naše seniorské akce přispívá obec prostřednictvím dotace našemu spolku.

*Vladimíra Melounová,
předsedkyně Senior Klubu Grygov*

Vánoční setkání seniorů 10. prosince 2022

Fotbalová sezóna 2022/23

Vážení fanoušci kopané v Grygově
V letošním roce 2022 klub oslavil 60 let od svého založení. Jeho dřívější název byl Sokol Grygov.

V rámci hodových oslav se uskutečnil sraz bývalých hráčů a funkcionářů SK. Byly odehrány dva krásné zápasy. Všichni přítomní si tímto srazem vzpomínali na staré časy a připomněli krásu fotbalu.

Něco málo z historie SK Grygov

Bylo to v roce 1933, kdy několik nadšenců a ctitelů kopané založilo v Grygově fotbalový klub. Dali mu název SK Grygov. Tehdejší klub měl dostatečnou hráčskou základnu a mnoho příznivců. Původní hřiště bylo za váhou, mezi hostincem Novotných a železničním náspem, pak za zahradou Novotných. Klub měl A mužstvo a B mužstvo.

Zvláště A mužstvo bylo dobré výkonnosti a vyhrálo i několik pohárových turnajů. Byla škoda, že fotbalový klub nenašel patřičné pochopení, hlavně finanční podpory pro svoji činnost. To mělo za důsledek rozpad klubu v roce 1936. A tak muselo fotbalové obecenstvo čekat dlouhých 26 roků na obnovení činnosti.

Dne 3. června 1962 pod dojmem úspěchů našeho národního mužstva kopané na mistrovství světa v Chile, byla svolána přípravná schůze k založení fotbalového oddílu. V té době již několik mužů, dorostů a žáků hrálo kopanou v jiných jednotkách. Zejména mezi mládeží byl o kopanou velký zájem. S hráči bylo navázáno jednání a tito se rozhodli, že v případě ustanovení oddílu kopané v Grygově přestoupí do tohoto oddílu.

Na přípravné schůzi byla zvolena delegace Hanák, Dymas, Veselý a Látal, která dne 6. 6. 1962 informovala TJ Sokol v Grygově na její schůzi o založení fotbalového oddílu. Výbor TJ vyslechl zprávu delegace a dal souhlas s ustavením oddílu kopané při TJ Sokol.

Ustavující schůze se konala 14. června 1962. Na této byl oddíl kopané ustaven a bylo zvoleno vedení oddílu.

Rokem 1964 začala v akci Z výstavba sportovního areálu. Velkou pomoc poskytla Prefa Grygov, dílem i JZD. Na kopanou chodívalo i 850 diváků, zejména na derby mezi V. Týncem a Grygovem. V početné skupině grygovských fandů nechyběly ani

transparenty a po vítězství odnos hráčů do kabin na ramenou.

Do dokončeného areálu pozval grygovský oddíl na 11. září 1965 mužstvo internacionálů Slávie Praha se slavnými hráči Františkem Pláničkou a Josefem Bicanem. Na zápas přišlo 1775 diváků, hosté vyhráli 8:1. V roce 1967 přivítal Grygov žáky Viktorie Žižkov i internacionály Sparty.

Pro muže byl neúspěšnějším rok 1968, pro mládežnickou kopanou přelom šedesátých a sedmdesátých let, kdy se dorostenci pod vedením Z. Nuče probojovali až do I. A. třídy. V roce 1992 se oddíl kopané vrátil k původnímu názvu SK Grygov.

Na tehdejší slávu grygovské kopané se bude snažit navázat družstvo mužů hrající okresní přebor a sdružené družstvo dorostů Grygov/Velký Týnec hrající krajskou soutěž.

Družstvo mužů po nevydařené minulé sezóně, ve které jsme se udrželi jen díky reorganizaci soutěže na 16 účastníků, převzal trenér Ing. Miroslav Nevěřil. Družstvo bylo doplněno místními odchovanci z řad dorostu. Cílem podzimní části bylo umístit se v polovině tabulky, což se podařilo. Výsledkově vybojovalo hezké třetí místo sdružené družstvo dorostů, které tak navázalo na postup z minulé sezóny.

Mrzí nás však, že i přes několik odehraných velice kvalitních utkání se nám stále nedaří do hlediště přilákat více diváků, kteří by pravidelně chodili povzbuzovat.

Fotbalové mužstvo SK Grygov ročník 2022-2023

Družstvo mužů - první řada zleva: Michal Jiříček, Jan Hrabal, Michal Síkora, Vladimír Hlaváč, Jan Lengál, Michal Nevěřil, Lukáš Dobrozemský, Tomáš Nevěřil, trenér Miroslav Nevěřil. Druhá řada zleva: Jan Ryšánek, Jan Lintner, Ondřej Krkoška, Pavel Outrata, Erik Chaloupka, Pavel Back, David Horák, Lukáš Opravil, Jan Míka, vedoucí mužstva Jakub Chaloupka

Okresní přebor mužů

#	Klub	Z	V	R	P	S	B	P+	P-
1.	Sokol Pňovice	16	14	0	2	59:10	41	2	1
2.	FC Lužice	16	13	0	3	45:15	40	0	1
3.	FK Horka nad Moravou	16	13	0	3	54:25	38	1	0
4.	Sokol Příkazy "A"	16	12	0	4	61:22	36	1	1
5.	FK Práslavice	16	10	0	6	44:24	29	2	1
6.	SK Červenka	16	8	0	8	37:48	25	1	2
7.	Sokol Bohuňovice "B"	16	8	0	8	29:36	24	1	1
8.	SK Grygov	16	7	0	9	31:29	22	1	2
9.	TJ Blatec	16	8	0	8	33:41	22	3	1
10.	Sokol Střelice	16	6	0	10	24:31	20	0	2
11.	SK Štarnov	16	6	0	10	28:38	19	1	2
12.	SK Chválkovice "B"	16	5	0	11	45:54	18	1	4
13.	SK Šumvald	16	6	0	10	23:40	17	2	1
14.	Sokol Nová Hradečná	16	6	0	10	19:54	15	3	0
15.	Sokol Újezd	16	3	0	13	23:45	9	0	0
16.	FK Hlubočky "B"	16	3	0	13	40:83	9	0	0

Družstvo dorostů - stojící řada zleva: Trenér Pavel Kovařík, Marek Mutina, Tomáš Theimer, Ondřej Bič, Denis Paulík, Přemek Pazdírek, Tomáš Nevěřil, Miroslav Nevěřil, Lukáš Dobrozemský, Matěj Kučera, Matěj Charvot, trenér Radek Mutina, Radek Vytásek, Jakub Kovář. Klečící řada zleva: Vilém Kolář, Ondřej Česnek, Jakub Juřík, Patrik Daněk, Michal Kovařík

Krajská soutěž dorostu

#	Klub	Z	V	R	P	S	B	P+	P-
1.	Sokol Brodek u PV-Otaslavice	12	12	0	0	75:11	35	1	0
2.	FK Horka nad Moravou	12	11	0	1	79:8	34	0	1
3.	Velký Týnec-Grygov	12	9	0	3	31:22	25	3	1
4.	SK Chválkovice	12	7	0	5	31:15	24	0	3
5.	TATRAN LITOVEL	12	7	0	5	36:25	22	0	1
6.	FC Dolany	12	7	0	5	26:22	21	2	2
7.	SOKOL Plumlov	12	7	0	5	23:32	19	2	0
8.	Lutín-Hněvotín	12	6	0	6	16:40	15	3	0
9.	Sokol Vrahovice-Bedihošť	12	4	0	8	22:39	12	1	1
10.	Sokol Velké Losiny	12	3	0	9	17:38	10	0	1
11.	Sokol v Pivíně-Sokol Určice	12	2	0	10	12:32	7	0	1
12.	Jiskra Brodek u Konice-Horní Štěpánov	12	2	0	10	20:73	6	0	0
13.	Sportovní klub Slatnice	12	1	0	11	14:45	4	0	1

Závěrem chci poděkovat hráčům za výkony na hřišti, fanouškům za podporu, sponzorům a lidem kolem grygovského fotbalu za trpělivost. Proto jim společně popřejme mnoho úspěchů a doufám, že se na začátku dubna sejdem na našem krásném fotbalovém hřišti.

Do příštího roku SK Grygov přeje všem spoluobčanům pevné zdraví, mnoho úspěchů a osobní pohody, ještě jednou díky.

*Připravili Miroslav Nevěřil
a Miroslav Jurečka*

DOMÁCÍ ZÁPASY SK GRYGOV

	Den	Začátek zápasu	Domáci	Soupeř
Muži	01.04.2023	15:30:00	SK Grygov	SK Šumvald
	15.04.2023	16:00:00	SK Grygov	FK Přáslavice
	29.04.2023	16:00:00	SK Grygov	SK Červenka
	13.05.2023	16:30:00	SK Grygov	Sokol Střelice
	27.05.2023	17:00:00	SK Grygov	FK Horka nad Moravou
	10.06.2023	17:00:00	SK Grygov	Sokol Pňovice
Hřiště Grygov				
Dorost	9.04.2023	10:00:00	SK Grygov	SK Slatnice
	23.04.2023	10:00:00	SK Grygov	Jiskra Brodek u Konice
	07.05.2023	10:00:00	SK Grygov	Sokol Vrahovice
	11.06.2023	10:00:00	SK Grygov	Sokol Velké Losiny
	18.06.2023	10:00:00	SK Grygov	Sokol Plumlov
Hřiště Velký Týnec				